

Наскоро, обаче, вѣстникопродавцитѣ станаха толкова много, че отъ день на день Тодорчо започна да продава сѣ по-малко и по-малко. А при това неочаквано се появи и друго голѣмо нещастие: чичо му се простуди, заболѣ тежко, боледува цѣлѣ мѣсецъ и, срѣщу Рождество, умрѣ, като остави жена-вдовица съ малки дѣчица. Тодорчо трѣбваше да се грижи и за тѣхъ.

— Не се отчайвай, лельо, — казваше той: — азъ ще продавамъ за тебе, ще спечеля много и ще те изпратя въ село.

Той утѣшаваше леля си, стараеше се да продаде колкото може повече вѣстници и да донесе по-много пари; не си купуваше ни ново палто, ни здрави обуца... Търпѣше, горкиятъ, и гладъ и студъ, но, при все това, пакъ не можеше да спечели много... Когато вечеръ се завърнеше уморенъ, разтреперанъ и гладенъ, той прѣдизвикваше сълзитѣ на леля си, а тя залюлѣваше дѣтенцето си и му казваше:

— Охъ, това дѣте ми е вързало и рж-цѣтѣ и краката... Ако не бѣше то, щѣхъ да отида слугиня, пѣкъ ти, Тодорчо, въ село... А кждѣ да се дена сега съ него?

— Недѣй се кахъри, лельо, ще се оправимъ... Азъ скоро ще стана голѣмъ, и тогава всичко ще бжде хубаво... Ще порасте и твоята Марийка...

III.

Ала злѣ прѣкарваше Тодорчо въ Петербургъ. Треперайки на улицата отъ сутринъ до вечеръ, много пжти той се замислюваше: „колко хубаво е сега въ село!“ Тамъ той може да си поспи въ топли завивки, да си поиграе съ котетата и агнетата, да прави на улицата голѣми човѣци отъ снѣгъ и да се пързала, съ другитѣ момчета, на шейни...

Не веднѣжъ той си спомнюваше, какъ лѣтосъ е игралъ съ агънцата. Други домашни животни, освѣнъ тѣзи агнета, тѣ нѣмаха, затова той сѣ съ тѣхъ се забавляваше.

„Сега тѣ трѣбва да сж поодрасли“, мислѣше си той: „станали сж голѣми овни, кждрави, рожести... Хубаво ще е да погладя меката имъ вълна, да ги повода подирѣ си изъ двора, да ги подразня съ кривачка ми-

ризливо сѣно и тогава да ги понахраня изъ ржка... Мили овненца...“.

Неотдавна Тодорчо се научи, че се получаватъ новини отъ къмъ тѣхнитѣ мѣста. Вечерно врѣме, късно, когато вече никой не купуваше вѣстници, той се приближаваше до нѣкоя лампа, разгрѣщаше вѣстницитѣ и търсѣше новини изъ Тамбовъ...

А новинитѣ бѣха лоши: съобщаваше се, че гладъ налегналъ селянитѣ, че мнозина напуснали фабрицитѣ и работилницитѣ и останали безъ работа; съобщаваше се още, че въ нѣкои села селянитѣ грабѣли, палѣли и унищожавали имуществата на господаритѣ...

„Що е това?“ чудѣше се Тодорчо: „Нима и нашитѣ селяни ще запалятъ имуществата на богаташа Владимиръ Филиповъ?... Нима и тѣ сж разбойници?...“

Тодорчо не можеше и да помисли за подобно нѣщо.

„А може би тѣ съвсѣмъ нѣма вече какво да ядатъ?“ мислѣше си той.

IV.

Еднѣжъ, като прѣглеждаше, на срѣдъ улицата, до една лампичка, вѣсницитѣ, Тодорчо прочете слѣдното:

„Бѣдствията отъ глада въ Тамбовската губерния ставатъ сѣ по-ужасни. На много мѣста селянитѣ заболѣватъ отъ недостатъчното хранение; бѣдняцитѣ продаватъ за нищожна цѣна добитѣка си. Напримѣръ, въ с. Берзово, дѣто ни се случи да бждемъ, селянинътъ Иванъ Стояновъ отъ тритѣ си овна, които били всичкото му богатство, продалъ вече два, а скоро ще продаде и послѣдния. Други селянинъ...“

Тодорчо не можѣ да чете по-нататѣкъ. Иванъ Стояновъ — този човѣкъ бѣ дѣдо му.

„Продалъ овнитѣ... Продалъ милитѣ ми агнета!“ разтжжи се той и си припомни, какъ всѣка вечеръ ги посрѣщаше прѣдъ пжтнитѣ врата, когато се завърщаха отъ паша; какъ се тѣ спущаха да пиятъ вода, когато той отиваше съ ведрото къмъ кладенеца. „Сега вече никога, никога не ще ги видя!“ И той усѣти сълзи на очитѣ си, обърна се къмъ стѣната и горко заплака...